
Витяг
з угоди про розподіл вуглеводнів, які видобуватимуться в межах ділянки
Зінківська між Державою Україна,
згідно з вимогами Закону України
«Про забезпечення прозорості у видобувних галузях»

Щодо назви угоди, її номеру, дати укладення, найменування сторін

«УГОДА ПРО РОЗПОДІЛ ВУГЛЕВОДНІВ, які видобуватимуться в межах ділянки Зінківська[●]

«Цю Угоду про розподіл вуглеводнів, які видобуватимуться у межах ділянки Зінківська (надалі – «Угода»), підписано «31» грудня 2020 року (надалі – «Дата Підписання») в місті Києві, Україна, між: ДЕРЖАВОЮ УКРАЇНА (надалі – «Держава») в особі Кабінету Міністрів України (надалі – «КМУ»), [●] та ОЙЛ ЕНД ГЕЗ ОВЕРСІЗ ТРЕЙДІНГ БіВі (OIL & GAS OVERSEAS TRADING B.V.), [●] та

ТОВАРИСТВОМ З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «НАФТОГАЗЕКСПЛУАТАЦІЯ», [●]»

Щодо дати набрання чинності та строку дії угоди

«Ця Угода набирає чинності з моменту її державної реєстрації відповідно до законодавства України після підписання належним чином уповноваженими представниками Сторін (надалі – «Дата Набрання Чинності»).

Строк цієї Угоди становить 50 (п'ятдесят) років з Дати Підписання, якщо тільки цю Угоду не буде припинено достроково або строк Угоди не буде продовжено Сторонами відповідно до положень цієї Угоди (надалі – «Строк Угоди»).

Предмет угоди

«Відповідно до цієї Угоди та згідно із її умовами, Держава цим доручає Інвесторам та надає їм виключне право здійснювати Нафтогазову Діяльність протягом Строку Угоди, разом із такими іншими правами, які передбачені або впливають з цієї Угоди та законодавства України, а Інвестори беруть на себе зобов'язання здійснювати Нафтогазову Діяльність відповідно до законодавства України, цієї Угоди та з урахуванням Міжнародної Рекомендованої Практики Експлуатації Нафтогазових Родовищ, як застосовно, за власний рахунок та на власний ризик з подальшим відшкодуванням своїх витрат за рахунок Компенсаційних Вуглеводнів та отриманням плати (винагороди) у вигляді частини Прибуткових Вуглеводнів»

Щодо прав та обов'язків сторін щодо користування надрами, інших прав на природні ресурси

«Відповідно до цієї Угоди, кожен Інвестор має наступні права:

- виключне право здійснювати Нафтогазову Діяльність на Договірній Ділянці та видобувати Вуглеводні;
- право вільного та безоплатного доступу до Договірної Ділянки; для здійснення Нафтогазової Діяльності Інвестори, Оператор, Афілійовані Особи, Підрядники та Працівники, консультанти і агенти кожної із зазначених вище осіб мають право вільного доступу до Договірної Ділянки та до будь-яких Майданчиків, об'єктів та Майна в цілому, яке розташоване в межах або поза межами Договірної Ділянки, в цілях здійснення Нафтогазової Діяльності;
- право безкоштовного користування Вуглеводнями, якщо це обґрунтовано вимагається для Нафтогазової Діяльності, в тому числі для палива, газліфту, виробництва електроенергії, рециркуляції, підвищення рівня видобутку, для Виробничо-Технологічних Потреб та з будь-якими іншими цілями;
- право здійснювати переробку Вуглеводнів з метою відбору, видобутку, транспортування, зберігання, доведення до товарної кондиції та/або реалізації Сирої Нафти, Конденсату, Газу та Побічних Продуктів;
- право проводити факельне спалювання Газу (і) якщо це необхідно, в цілях Діяльності з Геологічного Вивчення, Діяльності з Дослідно-Промислової Розробки, Діяльності з Організації Раннього Видобутку, Діяльності з Промислової Розробки, Виведення з Експлуатації, а також забезпечення безпеки або через нетипові експлуатаційні обставини, у випадку Надзвичайних Ситуацій та у інших випадках, передбачених Міжнародною Рекомендованою Практикою Експлуатації Нафтогазових Родовищ;
- право користуватися водою, яка необхідна для Нафтогазової Діяльності, безкоштовно, якщо інше не передбачене в законодавстві України, та з урахуванням умов Статті 26;
- право володіти, орендувати, користуватися іншим чином, а також мати доступ до Майна, ділянок надр та/або земельних ділянок, коли це необхідно з метою ефективного здійснення Нафтогазової Діяльності, відповідно до законодавства України та цієї Угоди;»

[•]

«**Нафтогазова Діяльність**» всю діяльність за цією Угодою, включаючи Діяльність з Геологічного Вивчення, Діяльність з Дослідно-Промислової Розробки, Діяльність з Дорозвідки, Діяльність з Організації Раннього Видобутку, Діяльність з Промислової Розробки, та всі операції, що здійснюються відповідно до Програми Робіт і Бюджету Геологорозвідувальних Робіт, Програми Робіт і Бюджету Промислової Розробки, Річної Програми Робіт і Річного Бюджету або Програми Робіт і Бюджету Виведення з Експлуатації, як вони можуть бути змінені, оновлені та/або доповнені, Операції, які Здійснюються на Власний

Ризик (в тому числі ті, які здійснюються не Оператором) та Фінансування Частки Участі за Іншого Інвестора, а також будь-які інші види операцій, які прямо або опосередковано пов'язані або стосуються вищезазначених операцій (в тому числі операції та діяльність, пов'язані із охороною здоров'я та безпекою праці, страхуванням, а також із охороною навколишнього природного середовища, операції з навчання, діяльність, пов'язана із продажем, іншим відчуженням або користуванням Видобутими Вуглеводнями, соціальним, інфраструктурним та промисловим розвитком місцевих громад, Виведенням з Експлуатації, виконанням будь-якого зобов'язання Інвесторів за цією Угодою), та інша діяльність, дозволена, передбачена або що здійснюються відповідно до цієї Угоди та УОД Оператором або Інвестором безпосередньо або через Підрядника чи Афілійовану Особу.»

«**Належна Частка**» означає частину Видобутих Вуглеводнів, на яку кожна зі Сторін має право (у вигляді Компенсаційних Вуглеводнів та/або Прибуткових Вуглеводнів, або у випадку Інвесторів – їх Грошового Еквівалента), що визначається відповідно до умов цієї Угоди, [●].

«**Належна Частка Інвесторів у Прибуткових Вуглеводнях** (надалі – «**Належна Частка Інвесторів у Прибуткових Вуглеводнях**») є обсягом Прибуткових Вуглеводнів, помноженим на Процентну Частку Інвесторів у Прибуткових Вуглеводнях (надалі – «**Процентна Частка Інвесторів у Прибуткових Вуглеводнях**»).[●].»

«Обов'язки Інвесторів

Відповідно до умов цієї Угоди Інвестори мають наступні зобов'язання:

- здійснювати Нафтогазову Діяльність відповідно до положень цієї Угоди, законодавства України та з урахуванням Міжнародної Рекомендованої Практики Експлуатації Нафтогазових Родовищ, погоджених Програм Робіт та Бюджетів, в тому числі з дотриманням строків;
- дотримуватися правил розробки нафтових і газових родовищ, забезпечення безумовного виконання встановлених стандартів, норм і правил щодо раціонального використання нафтогазоносних надр під час розробки родовищ Вуглеводнів, а також вимог законодавства України з питань охорони праці;
- вести та здійснювати нагляд за Нафтогазовою Діяльністю обачно, безпечно та ефективно, відповідно до законодавства України та з урахуванням Міжнародної Рекомендованої Практики Експлуатації Нафтогазових Родовищ;
- вчиняти дії щодо охорони здоров'я, безпеки та навколишнього природного середовища та вживати необхідних заходів для забезпечення гігієни, охорони здоров'я та безпеки Працівників та Підрядників та їх персоналу, які здійснюють Нафтогазову Діяльність, відповідно до законодавства України та з урахуванням Міжнародної Рекомендованої Практики Експлуатації Нафтогазових Родовищ;
- у випадках Надзвичайних Ситуацій, вживати таких заходів та здійснювати такі

негайні витрати, які необхідні для охорони здоров'я, життя, навколишнього природного середовища та Майна, як передбачено в цій Угоді та звітувати без затримок Державному Уповноваженому Органу про всі такі вжиті заходи та понесені витрати із наданням детальної інформації; зокрема, Інвестори зобов'язані вжити всіх необхідних заходів і надати повідомлення Державному Уповноваженому Органу про Надзвичайні Ситуації, що сталися у зв'язку з Нафтогазовою Діяльністю і які спричинили або, виходячи з наявної обґрунтованої інформації, можуть спричинити виникнення ризику для стану навколишнього природного середовища або ризику для здоров'я чи безпеки людини. Таке повідомлення має включати опис обставин Надзвичайної Ситуації та заходів, що вживаються або вжиття яких планується Оператором та/або Інвесторами для отримання контролю над ситуацією, та вжиття обґрунтованих заходів, необхідних для ліквідації її наслідків. Оператор надає такі додаткові повідомлення Державному Уповноваженому Органу, які можуть бути розумно необхідними у зв'язку з наслідками таких подій, і стосовно плану дій, які вживаються для подолання ситуації, виходячи з обґрунтовано наявної інформації, а також для мінімізації будь-яких істотних наслідків;

- вести належний облік та звіти щодо Нафтогазової Діяльності, як передбачено в цій Угоді;
- забезпечувати доставку Видобутих Вуглеводнів, які не використовуються для Виробничо-Технологічних Потреб та не втрачаються як Втрати в ході Нафтогазової Діяльності, до Пункту Виміру;
- надавати Державі Дані щодо Договірної Ділянки, одержані в результаті здійснення Нафтогазової Діяльності, в порядку та із додержанням положень щодо конфіденційності, що передбачені в цій Угоді;
- повертати будь-які Частини Договірної Ділянки, які необхідно повернути, в тому числі після закінчення Етапу Геологорозвідувальних Робіт, та Договірну Ділянку в порядку, що встановлений в Статті 6;
- дотримуватись вимог законодавства України та положень цієї Угоди.»

«Права Держави

Відповідно до умов цієї Угоди та законодавства України Держава, зокрема, має наступні права:

- отримувати Належну Частку Держави у Прибуткових Вуглеводнях або її грошовий еквівалент відповідно до цієї Угоди;
- отримувати Дані щодо Договірної Ділянки, що зібрані або одержані Інвесторами в ході провадження Нафтогазової Діяльності, як передбачено цією Угодою, та
- інші права, передбачені цією Угодою та законодавством України.

Обов'язки Держави

Відповідно до умов цієї Угоди та законодавства України, Держава зобов'язується

надавати допомогу та підтримку Інвесторам при здійсненні Нафтогазової Діяльності [●]

Без обмеження універсальності вищенаведеного, Держава має всі обов'язки, що передбачені в цій Угоді та в законодавстві України, в тому числі наступні:

- сприяти Оператору на його запит із наступною діяльністю:
 - i. передачі у власність, надання у користування земельних ділянок земельних ділянок відповідно до Статті 25, або будь-яких інших прав користування або оренди об'єктів та інженерних мереж (в тому числі, води, газу, електроенергії) для зберігання Видобутих Вуглеводнів, вантажів, Майна; та/або
 - ii. у випадку Надзвичайної Ситуації, надавати будь-яку та всю допомогу Оператору для усунення такої надзвичайної ситуації, в тому числі одержання, в терміновому порядку, будь-яких Дозволів, що необхідні (i) аби надати можливість Оператору ввезти на територію України Майно та Працівників, працівників Підрядників та/або Афілійованих Осіб та (ii) дозволити медичну евакуацію Працівників;
- сприяти Інвесторам в таких інших питаннях, з яких Інвестори можуть обґрунтовано звертатися по допомогу з метою виконання умов цієї Угоди та реалізації прав, наданих Інвесторам та для здійснення Нафтогазової Діяльності;
- вживати передбачених законодавством України заходів з метою (i) запобігання будь-якій діяльності інших осіб в межах Договірної Ділянки, яка б заважала, перешкоджала або затримувала здійснення Нафтогазової Діяльності Інвесторами та (ii) підтримувати безпеку (громадський порядок, боротьба з тероризмом тощо) Нафтогазової Діяльності;
- сприяти Інвесторам у вільному та безперервному користуванні своїми будь-якими та всіма правами за цією Угодою;
- всі інші обов'язки Держави, що передбачені в цій Угоді та/або законодавством України.».

Гарантії щодо стабільності норм законодавства (за наявності)

«Протягом Строку Угоди та в межах Нафтогазової Діяльності Держава гарантує, що до прав та обов'язків будь-якого з Інвесторів, в тому числі Оператора, стосовно питань оподаткування за цією Угодою, буде застосовуватись законодавство України (в тому числі закони та підзаконні акти), чинне на Дату Набрання Чинності з урахуванням Статті 23.2. Держава також гарантує, що жодна зміна до законодавства України стосовно питань оподаткування за цією Угодою не буде застосовуватися до цієї Угоди, Оператора або будь-якого Інвестора

У випадку, якщо після Дати Набрання Чинності за законодавством України (в тому числі за законами та підзаконними актами):

- зменшується розмір Податків чи їх ставок, або
- зменшується розмір будь-яких податкових зобов'язань або відповідальності, або
- скасовуються Податки, або
- запроваджуються Несплачувані Податки або Неоподатковувані Операції, або
- запроваджуються податкові пільги чи звільнення для певних товарів або операцій, або
- спрощуються чи іншим чином пом'якшуються процедури податкового або митного контролю, порядку повернення (відшкодування) Податків, включаючи бюджетне відшкодування ПДВ, реєстрації, адміністрування податків, звітності, сплати або інші аналогічні процедури або правила, або
- пом'якшуються (зменшуються) податкові зобов'язання та обов'язки та відповідальність Оператора або будь-якого з Інвесторів, -

(надалі разом – «**Сприятливі Зміни в Податковому Законодавстві**»), такі Сприятливі Зміни в Податковому Законодавстві мають застосовуватись з Дати Набрання Чинності відповідним законодавством, незалежно від того, чи були внесені зміни до цієї Угоди для відображення таких Сприятливих Змін в Податковому Законодавстві.

В межах Нафтогазової Діяльності будь-які Податки, які не існували до Дати Набрання Чинності, в тому числі будь-які підвищення ставок Податків, не застосовуються до Угоди, Оператора або будь-кого з Інвесторів.

Якщо після зниження ставок Сплачуваних Податків, Податків на Заробітну Плату або інших Податків такі ставки в подальшому будуть підвищені, підвищені ставки не будуть застосовуватися до Інвестора, Оператора чи цієї Угоди.»

«Інвесторам гарантується захист їхніх прав згідно із законодавством України [●].».

«[●] протягом Строку Угоди будь-яке Нове Законодавство не застосовуватиметься до прав та обов'язків будь-якого з Інвесторів, в тому числі Оператора, за Угодою, за винятком, коли Інвестори та/або Оператор виключно на власний розсуд вважають, що Нове Законодавство:

- спрощує регулювання господарської діяльності, пов'язаної із Нафтогазовою Діяльністю, включаючи пошук, геологічне вивчення, розвідку, дослідно-промислову розробку, промислову розробку, видобування Вуглеводнів та пов'язані з цим дії, передбачені цією Угодою;
- послаблює процедури нагляду та контролю, що здійснюються

Державою або будь-яким з її Державних Органів у сфері господарської діяльності, зокрема процедури митного, валютного, податкового та інших видів державного контролю;

- пом'якшує або скасовує відповідальність Оператора та/або Інвесторів; та/або
- спрощує процедури та порядок отримання будь-яких Дозволів, необхідних для здійснення Нафтогазової Діяльності.

«На Інвесторів не поширюється дія нормативно-правових актів Державних Органів, якщо такі акти обмежують права Інвесторів, передбачені цією Угодою, за винятком приписів Державних Органів державного контролю та нагляду, що видаються відповідно до законодавства України [●]».

Умови щодо особливостей справляння платежів

«Протягом 45 (сорока п'яти) днів після Дати Набрання Чинності Оператор здійснює:

- одноразову оплату за надання Спеціального Дозволу [●];
- одноразову оплату за Дані та Інформацію, [●]; а також
- одноразову оплату за оцифрування Даних та Інформації, [●].

До Дати Підписання, Інвестори сплатили Державі за послуги з визначення розміру збору за надання Спеціального Дозволу та визначення вартості Даних та Інформації.».

«Впродовж 90 (дев'яноста) днів після Дати Набрання Чинності і за умови, що Наявні Судові Провадження є завершеними відповідно до Статті 2.7.2(i) без заперечень з боку Інвесторів, Інвестори сплачують Державі премію за підписання (укладення) цієї Угоди [●].».

«Після першого Комерційного Відкриття за цією Угодою Інвестори одноразово сплачують Державі премію за перше Комерційне Відкриття [●], яка сплачується протягом 45 (сорока п'яти) днів після надання Оператором повідомлення Державному Уповноваженому Органу, як передбачено у Статті 4.7.2, щодо такого першого Комерційного Відкриття.».

«Протягом Строку Угоди та під час виконання цієї Угоди Оператор (та, якщо це передбачено відповідно до цієї Угоди, Інвестор) повинен вести податковий облік, дотримуватись вимог щодо звітності та сплачувати лише Податок на Прибуток, [●] та Рентну Плату за Користування Надрами за ставками, на умовах та в порядку, що передбачені Податковим Кодексом України та іншим законодавством України про Податки, з урахуванням особливостей, передбачених цією Угодою. Сплачувані Податки сплачуються до бюджету виключно у грошовій формі.

Кожен Інвестор, в тому числі Оператор, також зобов'язаний утримувати та сплачувати

[●] та військовий збір із заробітної плати та інших виплат на користь фізичних осіб-платників [●] та нараховувати і сплачувати єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування своїх працівників в Україні (надалі – «**Податки на Заробітну Плату**»). Податки на Заробітну Плату сплачуються до бюджету виключно у грошовій формі. [●]

У випадках, прямо встановлених законодавством України та цією Угодою, Інвестор зобов'язаний сплатити мито та акцизний податок.»

«Протягом Строку Угоди та в межах Нафтогазової Діяльності оподаткування Оператора (та, якщо і коли застосовно відповідно до цієї Угоди, Інвестора) здійснюватиметься за ставками, на умовах та в порядку, передбаченому Податковим Кодексом України, з урахуванням особливостей, передбачених розділом XVIII Податкового Кодексу України, статтею 282 Митного Кодексу України та цією Угодою.

Оператор сплачує Податок на Прибуток за ставкою, передбаченою Податковим Кодексом України на Дату Набрання Чинності, яка становить 18% (вісімнадцять відсотків), з урахуванням Сприятливих Змін в Податковому Законодавстві (якщо буде застосовно).[●]

Базовим податковим (звітним) періодом з Податку на Прибуток для цілей цієї Угоди є Календарний Квартал. На податкові декларації з Податку на Прибуток за Угодою не поширюється вимога щодо складання податкової звітності та розрахунку об'єкта оподаткування наростаючим підсумком. Перший податковий період за цією Угодою починається в день реєстрації цієї Угоди платником податків.

Оператор зобов'язаний сплачувати Податок на Прибуток за кожен Календарний Квартал у грошовій формі у розмірі, зазначеному в поданій ним декларації з Податку на Прибуток за відповідний податковий період, протягом 10 (десяти) днів, що настають за останнім днем граничного строку для подання податкової декларації за цей податковий період.[●]».

«Оператор сплачуватиме Рентну Плату за Користування Надрами за наступними ставками, але в будь-якому разі не меншими за ставки, передбачені Податковим Кодексом України з урахуванням положень 22.4 цієї Угоди:

- 1,25% (одна ціла двадцять п'ять сотих відсотка) за Газ, в тому числі газ, розчинений у нафті (нафтовий (попутний) газ), етан, пропан, бутан, газ (метан) вугільних родовищ, газ сланцевих товщ, газ центрально-басейнового типу, газ колекторів щільних порід, видобутих у межах території України; та
- 2% (два відсотки) за Сиру Нафту та Конденсат. [●]

Базовим податковим (звітним) періодом з Рентної Плати за Користування Надрами є один Календарний Квартал.

Рентна Плата за Користування Надрами підлягає сплаті грошовими коштами протягом

10 (десяти) днів, що настають за останнім днем граничного строку для подання податкової декларації (розрахунку) з Рентної Плати за Користування Надрами за податковий (звітний) період, за який сплачується Рентна Плата за Користування Надрами, в розмірі, визначеному у поданій податковій декларації (розрахунку) з Рентної Плати за Користування Надрами за відповідний податковий (звітний) період. Оператор сплачує Рентну Плату за Користування Надрами за місцезнаходженням Частини Договірної Ділянки, з якої видобути Вуглеводні.»

«Якщо застосовно, Постійне Представництво, або інший Інвестор-резидент повинні нараховувати, утримувати та сплачувати податок на доходи фізичних осіб та військовий збір із заробітної плати, інших винагород та платежів, нарахованих (та/або виплачених) платникам податку на доходи фізичних осіб, які працевлаштовані або іншим чином залучені ним в Україні для Нафтогазової Діяльності, відповідно до Податкового Кодексу України. Податок на доходи фізичних осіб та військовий збір справляється за ставками, встановленими Податковим Кодексом України.»

«Якщо застосовно, Постійне Представництво або інший Інвестор-резидент повинні стати на облік платників єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування та сплачувати єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування Працівників, що працевлаштовані ними, в загальному порядку, в строки, на умовах та в розмірах, передбачених Законом України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» від 08 липня 2010 р. №2464-VI та цією Угодою. Єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування справляється за ставками, встановленими законодавством України. [●]»

«У разі виникнення потреби у сплаті будь-яким Інвестором або Оператором державних зборів чи мит (за винятком зборів і мит, що передбачені або будуть передбачені Податковим Кодексом України, [●] Інвестор або Оператор (залежно від ситуації) сплачує такий збір або мито відповідно до загального порядку, на умовах і у розмірах, передбачених законодавством України. Інвестор або Оператор мають право сплачувати такі збори та мита за ставками, що встановлені законодавством України на Дату Набрання Чинності [●]».

Вимоги щодо безпеки та охорони праці найманих працівників та залучених виконавців робіт та їх найманих працівників;

«Інвестори відповідають за підтримання порядку та належного рівня безпеки безпосередньо на майданчиках та всіх об'єктах, де здійснюється Нафтогазова Діяльність (надалі – «**Майданчик**»). З цією метою, Інвестори та/або Оператор по мірі необхідності, як визначено Інвесторами та/або Оператором:

- обмежують доступ до Майданчиків та до місцезнаходження та місць зберігання Майна шляхом встановлення огорожі, шлагбаумів, прохідних чи інших засобів обмеження проходу осіб;
- встановлюють пропускний режим проходу на Майданчики чи до місць

зберігання Майна, в тому числі обмеження щодо часу перебування, кількості, стану та належної кваліфікації присутніх Працівників чи Підрядників, представників Державних Органів чи Третіх Осіб шляхом затвердження Інвесторами та/або Оператором інструкцій стосовно пропускнуго режиму чи режиму перебування;

- встановлюють правила техніки безпеки на Майданчиках;
- забезпечують фізичну охорону Майданчиків та місць зберігання Майна силами Працівників Інвесторів та/або шляхом залучення Підрядників;
- надають доступ до записаних відео матеріалів, Підрядникам, а також Державним Органам у випадку Надзвичайної Ситуації або на їх окремий запит у порядку, встановленому законодавством України;
- зберігають Обладнання та Матеріали та інше Майно на Майданчику та у інших обраних Інвесторами місцях зберігання Майна;
- призначають осіб, відповідальних за безпеку на Майданчиках та місцях зберігання Майна;
- залучають в якості підсилення охорони об'єктів співробітників державної служби охорони (за окремим договором); та/або
- вживають всіх інших заходів з урахуванням Міжнародної Рекомендованої Практики Експлуатації Нафтогазових Родовищ. [●]»

Зобов'язання щодо природоохоронних заходів

«Під час здійснення Нафтогазової Діяльності Інвестори та/або Оператор повинен вживати необхідні заходи для забезпечення того, щоб він та його Підрядники, Працівники дотримувалися законодавства України, практик та процедур щодо захисту навколишнього природного середовища, встановлених правил, норм, стандартів ведення робіт, пов'язаних із користуванням надрами, охороною навколишнього природного середовища та запобігання забрудненню, [●].

Оператор та/або Інвестор зобов'язаний:

- забезпечувати збереження земель та запобігати надмірному руйнуванню ґрунтів;
- забезпечувати раціональне використання водних ресурсів для Нафтогазової Діяльності відповідно до вимог законодавства України;
- забезпечувати захист поверхневих та підземних вод від забруднення хімічними речовинами, які використовуються у та/або для Нафтогазової

Діяльності, а також максимально забезпечити використання для Нафтогазової Діяльності води, непризначеної для пиття, та води, що повертається з продуктивного пласту;

- забезпечувати сумісності хімічного складу супутньо-пластових вод та поглинаючого горизонту;
- здійснювати початковий та періодичний аналіз впливу Нафтогазової Діяльності на підземні та поверхневі води в межах ділянок, де здійснюється Нафтогазова Діяльність, якщо це вимагається законодавством України;
- докласти всіх розумних зусиль для реалізації наступних прагнень під час здійснення Нафтогазової Діяльності:
 - i. виключити витіки, розливи і надзвичайні ситуації екологічного характеру;
 - ii. оцінювати та зменшувати екологічні ризики;
 - iii. мінімізувати Надзвичайні Ситуації під час Нафтогазової Діяльності;
 - iv. досягти максимального використання ресурсів;
 - v. сприяти належним умовам охорони здоров'я і безпеки праці з метою мінімізації серйозних ризиків для здоров'я; та
 - vi. досягти створення травмобезпечних умов на робочих місцях;
 - vii. забезпечити дотримання законодавства України з питань пожежної та техногенної безпеки;
- господарська діяльність в межах територій та об'єктів природно-заповідного фонду України здійснюється виключно з врахуванням заборон та обмежень, встановлених Законом України «Про природно-заповідний фонд України»; та
- у випадку здійснення Нафтогазової Діяльності в межах територій та об'єктів природно-заповідного фонду України та територій Смарагдової мережі організувати системні дослідження впливу діяльності на вказані території, види флори і фауни, природні оселища, що охороняються в межах вказаних територій і, у разі виявлення негативного впливу, здійснювати заходи щодо його усунення.

Інвестори та/або Оператор встановлює, здійснює контроль і подальший розвиток системи управління, призначеної для забезпечення дотримання вимог охорони здоров'я, безпеки навколишнього природного середовища відповідно до законодавства України щодо охорони навколишнього природного середовища та з урахуванням Міжнародної Рекомендованої Практики Експлуатації Нафтогазових Родовищ.

Інвестори та/або Оператор забезпечує, щоб управління охороною здоров'я, безпекою праці та навколишнього природного середовища включало діяльність, ресурси, процеси та організацію, необхідні для забезпечення вимог законодавства України з урахуванням Міжнародної Рекомендованої Практики Експлуатації Нафтогазових Родовищ.

При укладенні договорів з Підрядниками Інвестори та/або Оператор повинен забезпечити, щоб Підрядники були кваліфіковані для виконання відповідних робіт та дотримувались вимог законодавства України, що стосуються захисту здоров'я, безпеки праці і навколишнього природного середовища.

Інвестори та/або Оператор проводить аналіз, який забезпечує збалансовану і найбільш повну можливу картину ризиків, пов'язаних з діяльністю. Цей аналіз повинен бути адекватним в забезпеченні підтримки рішень, пов'язаних з майбутньою діяльністю або її етапом. Аналіз ризиків проводиться з метою виявлення та оцінки основних чинників аварій та екологічних ризиків, а також з'ясування наслідків різних операцій і їх модифікацій на вірогідність аварій та вплив на екологічні ризики.

Інвестори та/або Оператор повинен забезпечити, щоб небезпечні та аварійні ситуації, які мали місце і які можуть призвести або призвели до сильного забруднення або іншого збитку, належним чином реєструвалися і вивчалися в цілях запобігання рецидиву. Інвестори та/або Оператор повинен забезпечити, щоб потенційні небезпечні або аварійні ситуації, які відбуваються часто або які мають великі фактичні або потенційні наслідки, були розслідувані та були вжиті належні заходи для усунення та/або мінімізації негативних наслідків.

У сфері охорони праці Інвестори та/або Оператор зобов'язаний:

- систематично виявляти та контролювати ризики для здоров'я на всіх стадіях Нафтогазової Діяльності;
- проводити вступний, первинний, повторний, позаплановий та цільовий інструктаж з питань охорони праці;
- створювати та застосовувати механізми оцінки працездатності у випадках, де існують значні ризики для здоров'я чи охорони праці;
- створювати політику та програми стосовно протидії вживанню Працівниками алкоголю та наркотиків;
- забезпечувати Працівникам доступ до медичного обслуговування, яке враховує ризики, пов'язані з типом роботи та місцем її виконання; та/або
- на стадіях проектування застосовувати принципи проектування з урахуванням людського фактору.

У сфері охорони праці і промислової безпеки Інвестори та/або Оператор зобов'язаний:

- встановлювати адекватні процедури та способи роботи для завдань, пов'язаних з ризиками для особистої безпеки;
- належним чином повідомляти Працівників та проводити інструктаж відносно джерел небезпеки, процедур й безпечних методів роботи в межах виконання своїх завдань;
- забезпечити Працівників необхідним спеціальним одягом, спеціальним взуттям та засобами індивідуального захисту, необхідними для проведення робіт. Вимагати від працівників обов'язкового використання виданих їм засобів індивідуального захисту;
- встановлювати за Працівниками, які виконують завдання, пов'язані з загрозами для безпеки, відповідний нагляд;
- проводити підготовку та перепідготовку (підвищення кваліфікації) по професіях, проводити навчання на знання нормативно-правових актів України, тематичні навчання з метою допуску до виконання робіт підвищеної небезпеки, як цього вимагає законодавство України;
- створювати систему заохочень і реалізації можливостей для Працівників відвідувати семінари, тренінги, публічні обговорення фахових питань;
- проводити внутрішні тренінги щодо охорони праці, промислової безпеки і захисту навколишнього природного середовища, інформатизації для покращення показників виробничого процесу та з інших актуальних питань; та/або
- забезпечувати спонсорство (за потреби) цільових програм у відповідних сферах.

У сфері промислової безпеки Інвестори та/або Оператор зобов'язаний:

- здійснювати проектування й будівництво нових об'єктів та модифікацію наявних відповідно до законодавства України;
- призначати для інтерпретації законодавства України з проектування та інжинірингу відповідних технічних фахівців;
- підтримувати технічну цілісність об'єктів систематичними перевітками, випробуваннями, обслуговуванням та управлінням змінами; та/або
- експлуатувати об'єкти в межах встановлених експлуатаційних

обмежень.

У здійсненні заходів, направлених на захист навколишнього природного середовища, Інвестори керуються напрямками, передбаченими у Додатку 12 та враховують Міжнародну Рекомендовану Практику Експлуатації Нафтогазових Родовищ. Заходи виконуються протягом всього Строку Угоди по мірі їх необхідності в ході Нафтогазової Діяльності.

Оператор зобов'язаний докласти всіх розумних зусиль для реалізації наступних зобов'язань під час здійснення Нафтогазової Діяльності:

- мінімізація Надзвичайних Ситуацій;
- виключення Надзвичайних Ситуацій екологічного характеру, в тому числі витоків і розливів;
- зменшення екологічних ризиків;
- максимальне використання ресурсів;
- забезпечення умов охорони здоров'я та безпеки праці, які мінімізують серйозні ризики для здоров'я населення, зокрема шляхом проведення вступного, первинного, повторного, позапланового та цільового інструктажів з питань охорони праці, та
- забезпечення травмобезпечних умов на робочих місцях.».

«У разі часткового чи повного припинення Нафтогазової Діяльності на Частині Договірної Ділянки, як передбачено Статтею 6, Оператор повинен вжити розумні заходи для виділення Частини Договірної Ділянки, яка повинна бути повернена, для усунення наслідків здійснення Нафтогазової Діяльності. Такі заходи повинні передбачати, за необхідності, консервацію, призупинення, ліквідацію чи закриття на місці об'єктів разом з обґрунтованими заходами, необхідними для захисту та відновлення попереднього стану навколишнього природного середовища як вимагається законодавством України, зокрема фауни, флори та екосистем, в кожному випадку із застосуванням належних методів, що враховують відповідні ризики.

Оператор повинен вчиняти необхідні дії та вживати заходів із запобігання забрудненню, ліквідації наслідків шкідливого впливу на навколишнє природне середовище та здоров'я людей, а також для захисту навколишнього природного середовища (фауни та флори), водних ресурсів та будь-яких інших природних ресурсів при здійсненні Нафтогазової Діяльності відповідно до законодавства України, стандартів Оператора та з урахуванням Міжнародної Рекомендованої Практики Експлуатації Нафтогазових Родовищ для врегулювання питань щодо забруднення, яке може виникати безпосередньо в результаті Нафтогазової Діяльності.».

«Сторони погодилися, що до початку будь-якої Нафтогазової Діяльності, безпосередньо пов'язаної з користуванням надрами, яка вимагає проведення ОВД відповідно до

законодавства України, Інвестори та/або Оператор повинен здійснити оцінку впливу на довкілля в обсязі та порядку, передбаченому законодавством України (надалі – «ОВД»), в межах якої та як її частина здійснюється оцінка рівня забруднення навколишнього природного середовища в межах Договірної Ділянки чи Частини Договірної Ділянки, на якій повинна здійснюватися Нафтогазова Діяльність, на момент укладення Угоди (надалі – «Екологічна Оцінка»). Результати ОВД та Екологічної Оцінки, проведеної в межах ОВД, надаються Державному Уповноваженому Органу за 10 (десять) днів до початку здійснення Нафтогазової Діяльності, яка безпосередньо вимагає робіт, які потребують ОВД відповідно до законодавства України.

Інвестор повинен щорічно проводити моніторинг впливу Нафтогазової Діяльності на стан навколишнього природного середовища, на частині Договірної Ділянки, на якій здійснюється Нафтогазова Діяльність відповідно до цієї Угоди.

Інвестори та Оператор не несуть відповідальності за будь-який стан Навколишнього Природного Середовища або впливи на нього в межах Договірної Ділянки або будь-якої земельної ділянки та/або території, що межує з нею, які існують станом на Дату Початку, а також за будь-які дії, що не пов'язані з Нафтогазовою Діяльністю, вчинені Третіми Особами, крім Підрядників.».

«У випадках, передбачених законодавством України, Інвестори та/або Оператор відшкодовує втрати сільськогосподарського та лісгосподарського виробництва, втрати, завдані зв'язку з виключенням сільськогосподарських угідь, лісових земель і чагарників із господарського обігу внаслідок встановлення охоронних, санітарних та інших захисних зон, якщо такі втрати спричинені внаслідок Нафтогазової Діяльності.».

«Держава надає Інвесторам та/або Оператору інформацію щодо розміщення в межах Договірної Ділянки територій та об'єктів природно-заповідного фонду, курортних, лікувально-оздоровчих, рекреаційних, водоохоронних та інших зон, земель природоохоронного призначення тощо, на яких Нафтогазова Діяльність може бути обмежена та/або заборонена та перелік обмежень Нафтогазової Діяльності для кожної такої зони протягом 30 (тридцяти) днів після отримання Державним Уповноваженим Органом відповідного запиту від Інвесторів та/або Оператора.

Інвестори та/або Оператор повинен докладати обґрунтовані зусилля для недопущення будь-якого негативного впливу на ділянки, які належать до природно-заповідного фонду України та територій Смарагдової мережі, що може виникати безпосередньо в результаті Нафтогазової Діяльності, відповідно до законодавства України.

У разі якщо Держава має намір визначити або створити або дозволити створення будь-яких об'єктів природно-заповідного фонду, зокрема, національних природних парків, заповідників, інших зон, на яких Нафтогазова Діяльність може бути обмежена та/або заборонена, які розташовуватимуться, повністю або частково, в межах Договірної Ділянки, тоді:

- Держава повідомить Інвесторів та/або Оператора про таке визначення або створення не менш ніж за 360 (триста шістдесят) днів до такого визначення або створення,

- Держава і Інвестори та/або Оператор після такого повідомлення розпочнуть консультації, протягом яких Держава і Інвестори та/або Оператор узгодять Збитки, якщо створення такого об'єкту природно-заповідного фонду в межах Договірної Ділянки призведе до обмеження Нафтогазової Діяльності і намагатимуться узгодити суму Збитків,
- Держава має прийняти рішення чи буде вона продовжувати процес такого визначення або створення, та
- якщо Держава прийняла рішення продовжувати таке визначення або створення, вона має відшкодувати Інвесторам Збитки з урахуванням Статті 23.3.1, узгоджені відповідно до Статті 26.7.3(b), та розширити Договірну Ділянку таким чином, щоб забезпечити підтримання рівня економічного ефекту для Інвесторів за цією Угодою.»

Соціальні та інфраструктурні проекти

«Інвестори зобов'язуються здійснити наступні інвестиції в соціальні та інфраструктурні проекти в межах цієї Угоди:

- 2.500.000,00 (два мільйони п'ятсот тисяч) Гривень кожного Календарного Року впродовж Етапу Геологорозвідувальних Робіт; та
- 5.500.000,00 (п'ять мільйонів п'ятсот тисяч) Гривень кожного Календарного Року впродовж Етапу Промислової Розробки. [●]

Для виконання соціальних та інфраструктурних проектів Оператор готує програму соціального партнерства з залученням місцевої, регіональної влади, громадськості та представників Оператора та/або Інвесторів. [●]

Стратегічним пріоритетом Оператора та Інвесторів є підтримка соціально значущих проектів і програм органів місцевого самоврядування, які дозволяють робити зримий і довгостроковий внесок у вирішення істотних соціальних проблем.»

«Під час здійснення Нафтогазової Діяльності Інвестор зобов'язується дотримуватися законодавства України про навколишнє природне середовище, яке є чинним на Дату Набрання Чинності.

До законодавства України про навколишнє природне середовище належать:

1. Закон України «Про нафту і газ» № 2665-III від 12 липня 2001 року;
2. Кодекс України «Про надра» № 132/94-ВР від 27 липня 1994 року;
3. Закон України «Про природно-заповідний фонд України» № 2456-XII від 16 червня 1992 року;
4. Гірничий закон України № 1127-XIV від 6 жовтня 1999 року;
5. НПАОН 11.1-1.01-08. Правила безпеки в нафтогазодобувній промисловості України;
6. НПАОН 11.2-4.02-89. Положення про порядок консервування свердловин на нафтових, газових родовищах, підземних сховищах газу (ПСГ) та родовищах термальних вод;
7. Наказ Міністерства екології та природних ресурсів України від 15.03.2017 № 118 «Правила розробки нафтових і газових родовищ»;
8. Наказ Державного комітету природних ресурсів України від 20.04.2005 № 76 «Порядок ведення обліку нафтових і газових свердловин»;
9. Наказ Міністерства екології та природних ресурсів України 03.03.2003 № 34/м «Положення про порядок організації та виконання дослідно-промислової розробки родовищ корисних копалин загальнодержавного значення»;
10. ГСТУ 41-00032626-00-007-97. Спорудження розвідувальних і експлуатаційних свердловин на нафту та газ на суші;
11. НПАОН 11.2-4.03-86. Положення про переведення нафтових і газових нагнітальних і контрольних свердловин на інші горизонти;
12. НПАОН 11.2-5.01-52. Інструкція про порядок здійснення долучення нових горизонтів для спільної експлуатації кількох нафтоносних або газоносних горизонтів у одній свердловині;
13. НПАОН 11.2-4.01-89 Положення про порядок ліквідації нафтових, газових та інших свердловин і списанню витрат на їх спорудження;
14. НПАОН 11.10-1.01-70 Правила розробки газових і газоконденсатних родовищ
15. НПАОН 11.10-1.02-84 Правила розробки нафтових та газонафтових родовищ;
16. ДСТУ 7285:2012. Консервація свердловин. загальні технічні вимоги та порядок проведення;
17. НПАОН 11.1-1.11-86. Правила безпеки при експлуатації газопереробних заводів;
18. НПАОН 74.2-1.02-90. Правила безпеки при геологорозвідувальних роботах;
19. НПАОН 74.2-1.06-92. Правила безпеки при геологорозвідувальних роботах та бурінні свердловин технічного призначення;
20. НПАОН 11.10-1.02-84. Правила розробки нафтових та газонафтових родовищ

21. НПАОП 11.1-1.15-13. Правила безпеки під час виконання робіт з розвідування та розроблення нафти і газу в акваторіях Чорного та Азовського морів;
22. НПАОП 11.1-5.02-86. Інструкція з безпеки навантажувальних робіт при розвідці та розробці нафтових і газових родовищ на континентальному шельфі СРСР КД 51-01-22-86;
23. НПАОП 0.00-1.66-13 Правила безпеки під час поводження з вибуховими матеріалами промислового призначення;
24. Закон України «Про оцінку впливу на довкілля» № 2059-VIII від 23 травня 2017 року;
25. Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища» № 1264-XII від 25 червня 1991 року;
26. Закон України «Про охорону атмосферного повітря» № 2707-XII від 16 листопада 1992 року;
27. Закон України «Про охорону земель» № 962-IV від 19 червня 2003 року;
28. Закон України «Про відходи» № 187/98-ВР від 05 березня 1998 року;
29. Закон України "Про зону надзвичайної екологічної ситуації" № 1908-III від 13 липня 2000 року;
30. Закон України «Про рослинний світ» № 591-XIV від 09 березня 1999 року;
31. Закон України «Про тваринний світ» № 2894-III від 13 грудня 2001 року;
32. Кодекс цивільного захисту України № 5403-VI від 02 листопада 2012 року;
33. Водний кодекс України № 213/95-ВР від 6 червня 1995 року;
34. Земельний кодекс України № 2768-III від 25 листопада 2001 року;
35. Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів, затверджені Наказом Міністерства охорони здоров'я України від 19 червня 1996 року № 173;
36. Державні санітарні норми і правила захисту населення від впливу електромагнітних випромінювань, затверджені наказом Міністерства охорони здоров'я України № 239 від 01 серпня 1996 року
37. Правила орнітологічного забезпечення польотів державної авіації України, затверджені наказом Міністерства оборони України № 478 від 15 вересня 2016 року;
38. Список гігієнічних регламентів №2 «Гранично допустимі концентрації (ГДК) та орієнтовні безпечні рівні впливу (ОБРВ) забруднюючих речовин в атмосферному повітрі населених місць», затверджені наказом Міністерства охорони здоров'я України № 336 від 21 листопада 1997 року;
39. Методика расчета концентрации в атмосферном воздухе вредных веществ, содержащихся в выбросах предприятий, затверджена Головою Державного комітету СРСР з гідрометеорології та контролю природного середовища №192 від 04 серпня 1986 року;
40. СОУ 73.1-41-11.00.02:2011 «Охорона довкілля. Рекультивация земель, порушених під час спорудження свердловин на нафту і газ»;
41. ДСТУ-Н Б В.1.1-27:2010 «Захист від небезпечних геологічних процесів, шкідливих експлуатаційних впливів, від пожежі. Будівельна кліматологія»;
42. ДБН В.1.1-12:2014 «Будівництво у сейсмічних районах України»;
43. ДБН В.1.1-31:2013 «Захист територій, будинків і споруд від шуму»;

44. ДБН В.2.5-64:2012 Внутрішній водопровід та каналізація;
45. ДБН В.2.5-74:2013 «Водопостачання. Зовнішні мережі та споруди. Основні положення проектування»;
46. ДСТУ 3013-95 Система стандартів у галузі охорони навколишнього середовища та раціонального використання ресурсів. Гідросфера. Правила контролю за відведенням дощових і снігових стічних вод з територій міст і промислових підприємств;
47. ДСН 3.3.6.037-99 Санітарні норми виробничого шуму, ультразвуку та інфразвуку;
48. РД 52.04.52-85 «Методические указания. Регулирование выбросов при неблагоприятных метеорологических условиях», затверджені Державним комітетом СРСР по гідрометеорології та контролю природного середовища 01 грудня 1986 року;
49. ДК 005-96 «Державний класифікатор відходів», затверджений наказом Державного комітету України по стандартизації, метрології та сертифікації №89 від 29 лютого 1996 року; та
50. Методичні рекомендації МР 2.2.12-142-2007. «Оцінка ризику для здоров'я населення від забруднення атмосферного повітря», затверджені наказом Міністерства охорони здоров'я України № 184 від 13 квітня 2007 року.

Відповідно до Закону України "Про оцінку впливу на довкілля" № 2059-VIII від 25 травня 2017 року складається звіт з оцінки впливу на довкілля при спорудженні свердловин, де наводиться інформація про забруднювачі, зокрема:

1. промивальні рідини та тампонажні розчини;
2. бурові стічні води і буровий шлам;
3. продукти випробування та освоєння свердловини (пластові флюїди);
4. матеріали та реагенти для приготування та обробки бурових та тампонажних розчинів;
5. продукти згорання палива у двигунах внутрішнього згорання;
6. господарсько-побутові стоки та відходи; та
7. металеві, бетонні та інші відходи спорудження бурової установки.

Інвестор поділяє забруднення навколишнього природного середовища на такі категорії:

1. Забруднення, що виникли з технологічних причин:
 - 1.1 забруднення ґрунтів та вод через негерметичність колон та неякісне цементування;
 - 1.2 недотримання правил безпеки при роботі з буровими та тампонажними розчинами;

- 1.3 недотримання правил безпеки при роботі з паливно-мастильними матеріалами, буровими та тампонажними розчинами;
 - 1.4 прориви трубопроводів, розливи паливно-мастильних матеріалів;
 - 1.5 порушення вимог при навантаженні, транспортуванні та зберіганні хімічних реагентів для приготування бурових і тампонажних розчинів; та
 - 1.6 забруднення атмосферного повітря при роботі бурової установки та з джерел технологічних втрат.
2. Аварійні причини:
 - 2.1 газонафтоводопроявлення та відкриті фонтани при бурінні свердловини;
 - 2.2 аварійні ситуації та порушення технології випробування свердловини;
 - 2.3 аварійні ситуації при кріпленні свердловин; та
 - 2.4 аварійні ситуації з буровим обладнанням.

У зв'язку із зазначеним, Інвестори під час здійснення Нафтогазової Діяльності на Договірній Ділянці зобов'язується вживати таких заходів, якщо вони передбачені законодавством України:

1. Заходи з охорони та зменшення впливу на води
 - 1.1 Для зменшення витрат технічної води в процесі спорудження свердловини Інвестор використовуватиме такі рішення:
 - (a) система зворотного двоконтурного водопостачання. Перший контур (закритий) забезпечує точки споживання чистої води, другий – забезпечує водою після відстоювання для повторного використання;
 - (b) система збору бурових стічних промислових вод для повторного їх використання. Відведення бурових стічних вод та стічних вод, залежних від атмосферних опадів, в місцях їх можливого забруднення, тобто в межах бурового майданчика, здійснюється за системою металевих лотків для стоків, що укладаються по периметру бурового майданчика та з залізобетонних плит з повздовжнім нахилом більше п'яти градусів до місця збирання - амбару бурових стічних вод; та/або
 - (c) система відводу дощових і талих вод за рахунок будівництва нагірно-вловлювальної траншеї.
 - 1.2 Для зменшення витрат води під час буріння свердловини Інвестор вживатиме таких заходів:

- (a) очищені стічні води використовувати на обмивання площадок, обладнання, приготування бурових розчинів, а також для боротьби з поглинанням в процесі буріння свердловини;
- (b) забезпечити масляне охолодження штоків бурових насосів;
- (c) водяну лінію після монтажу опресувати тиском, півторакратним від очікуваного при роботі;
- (d) змонтувати водозабірну ємність з лічильником, обладнати поплавковим вимикачем, витрати води фіксувати і здійснювати тільки через цю ємність;
- (e) запірну арматуру водних ліній підтримувати у робочому стані і воду використовувати тільки для технологічних потреб;
- (f) не допускати переливу води з ємностей, обладнати ємності поплавковими вимикачами;
- (g) при проведенні спуско-підйомних операцій обладнати ротор обтирачем свічок;
- (h) установити водонасосну станцію зворотного водопостачання для технічних потреб; та/або
- (i) для водного охолодження окремого обладнання бурової установки застосовувати закриту систему циркуляції, яка живиться від контуру споживання чистої води.

1.3 Інвестори вживатимуть оптимальних технологічних і технічних заходів, які забезпечать екологічну безпеку експлуатаційного об'єкта і мінімальний шкідливий вплив на водоносні горизонти та інші водні об'єкти, зокрема:

- (a) ізоляція горизонтів підземних вод питної якості від мінералізованих бурових розчинів і пластових вод;
- (b) створення рівномірного затрубного цементного кільця при кріпленні свердловини обсадними колонами в зонах залягання високомінералізованих вод;
- (c) з метою запобігання міграції підземних вод і пластових флюїдів усі обсадні колони цементуються з підняттям тампонажного розчину до гирла;
- (d) при бурінні під II проміжну колону, експлуатаційну колону та хвостовик на гирлі свердловини встановлюється противикидне обладнання;
- (e) застосування у промивних і тампонажних розчинах хімічних реагентів переважно 3-го та 4-го класу токсичності;
- (f) застосування синтетичних мастильних добавок у промивних рідинах на кінцевих етапах буріння;

- (g) при освоєнні свердловини гирло обладнується фонтанною арматурою, а флюїд із свердловини спалюється;
- (h) гідроізолювано земельні амбари та вигрібна яма з метою запобігання забруднення підземних вод;
- (i) влаштовано туалет з водонепроникним вигрібом;
- (j) водовідведення виробничих стоків та забруднених дощових стоків з території техплощадок в гідроізолюваний амбар БСВ (по системі металевих стічних лотків);
- (k) повторне використання води для технологічного процесу; та/або
- (l) очищення бурових стічних вод з використанням коагулянтів з подальшим відведенням на рельєф згідно СОУ 73.1-41-11.00.01:2005.

1.4 Для попередження міграції підземних вод і пластових флюїдів усі обсадні колони цементуються високоякісним тампонажним розчином з підняттям до гирла. При застиганні цементного розчину утворюється міцний контакт цементного каменя з породами і колонами. Якість цементування перевіряється незалежною геофізичною партією за допомогою методів акустичного зондування наявності контакту цементного каменя з породою і визначення наявності цементного кільця за обсадною колоною. Це дає можливість стверджувати, що ізоляція питних горизонтів достатня.

1.5 Контроль за забрудненням підземних вод слід здійснювати за наявними в зоні впливу бурового майданчика колодязями або свердловинами до початку виконання робіт та по їх завершенню.

1.6 Захист поверхневих вод від забруднення в процесі Нафтогазової Діяльності буде досягатися Інвесторами шляхом:

- (a) організації твердого покриття у пригирлових частинах свердловин з нафтозбірними колодязями;
- (b) герметичності системи транспорту видобутих вуглеводнів;
- (c) обвалування технологічних майданчиків свердловин;
- (d) організації відводу стоку дощових і талих вод за рахунок рельєфу та організації стоку; та/або
- (e) організації під'їзних шляхів.

1.7 Для забезпечення екологічної безпеки при будівництві свердловин на Договірній Ділянці Інвестор зобов'язується виконувати такі оптимальні технологічні і технічні заходи з охорони водного середовища:

- (a) для попередження попадання бурових розчинів у перший від поверхні водоносний горизонт (грунтові води), що має найбільш активний зв'язок з поверхневими водами, проводити буріння свердловин під направлення на буровому розчині обробленому глинопорошком, який не підлягає хімічній обробці;
- (b) з метою запобігання міграції підземних вод всі обсадні колони цементувати з підняттям тампонажного розчину до устя;
- (c) для запобігання викиду пластового флюїду на усті свердловини при бурінні під експлуатаційну колону встановлювати противикидне обладнання; та/або
- (d) застосовувати у промивальних і тампонажних розчинах хімічних реагентів переважно IV і III класів небезпеки.

2. Заходи з охорони та зменшення впливу на атмосферне повітря

2.1 При спорудженні свердловини для попередження забруднення атмосферного повітря Інвестор застосовуватиме такі технологічні заходи:

- (a) використання блоку приготування бурових розчинів, щоб уникнути розпилення порошкових хімреагентів;
- (b) застосування автономного комплексу тампонажної техніки;
- (c) для запобігання газоводопроявлень – обладнання гирла свердловини противикидним обладнанням;
- (d) визначення граничних розмірів санітарно-захисних зон (надалі у цьому Додатку – «СЗЗ») промислових об'єктів, що забезпечують необхідні параметри стану повітряного середовища за межами СЗЗ (не перевищують гранично-допустимі концентрації поза зоною); та/або
- (e) виконання критерію не перевищення гранично-допустимі концентрацій в атмосфері, на виробничих об'єктах концентрація шкідливих речовин не повинна перевищувати максимальні разові гранично-допустимі концентрації робочих зон.

2.2 Для попередження забруднення повітряного середовища в процесі проведення робіт Інвестор проводитиме профілактичний огляд герметизуючого обладнання.

2.3 Під час провадження господарської діяльності необхідно забезпечувати безперебійну ефективну роботу обладнання і підтримувати у справному стані устаткування та апаратуру, забезпечити інструментально-лабораторні вимірювання параметрів викидів забруднюючих речовин на межі СЗЗ.

2.4 Заходи по врегулюванню викидів в атмосферу при несприятливих метеорологічних умовах (надалі у цьому Додатку – «НМУ»).

2.5 Заходи щодо охорони атмосферного повітря при несприятливих метеорологічних умовах здійснюються відповідно до вимог РД 52.04.52-85, затверджених Державним комітетом СРСР по гідрометеорології та контролю природного середовища 1 грудня 1986 року, для об'єктів, які розташовані в населених пунктах, де Державною гідрометеорологічною службою України прогнозуються несприятливі метеорологічні умови.

2.6 Відповідно до РД 52.04.52-85, під регулюванням шкідливих викидів в атмосферу розуміється їх короткочасне скорочення в періоди НМУ, які призводять до формування високого рівня забруднення повітря. При розробці заходів треба враховувати те, що вони повинні бути достатньо ефективними, практично здійснюваними і не повинні супроводжуватися значним скороченням виробництва. НМУ відрізняються для джерел з різними параметрами викидів, в першу чергу необхідно скорочувати низькі холодні викиди (умовно до них віднесені всі викиди, які надходять у атмосферу на висотах нижче 30 м від поверхні землі).

2.7 У відповідності з очікуваним рівнем НМУ скорочення викидів у атмосферу проводиться на трьох режимах: по першому повинно бути забезпечене скорочення на 15-20 %, по другому – на 20-40 %, по третьому – на 40-60 %.

2.8 При отриманні попередження про НМУ на всіх виробничих об'єктах посилюється контроль персоналу за стабільністю роботи обладнання, що забезпечує мінімальні викиди забруднюючих речовин у атмосферу.

2.9 Для забезпечення необхідного рівня зниження викидів забруднюючих речовин на ділянці надр у період НМУ припиняти продувки обладнання, ремонтні роботи та відбір проб газу на аналіз з випуском газу в атмосферне повітря.

2.10 Таким чином, повністю забезпечувати вимоги РД 52.04.52-85 зі зниження викидів шкідливих речовин в атмосферу в період НМУ.

3. Заходи з охорони та зменшення впливу на геологічне середовище

3.1 Запобігання негативному впливу на геологічне середовище при бурінні свердловин передбачається за рахунок:

(а) застосування раціональних конструкцій свердловин, які включають послідовне перекриття пробурених інтервалів з сумісними умовами до проектних глибин обсадними колонами;

(б) розрахунку і підбору обсадних труб на максимально можливі пластові тиски;

(с) цементування обсадних колон високоякісними тампонажними матеріалами до устя кожної з свердловин.

3.2 Основні технологічні рішення для забезпечення мінімізації негативного впливу на надра такі:

- (a) вибір по графіках сумісних зон буріння конструкції свердловини, яка відповідає геологічним умовам буріння;
- (b) розрахунок, відповідно до норм, густини бурового розчину по інтервалах буріння;
- (c) розрахунок і підбір обсадних труб на максимально можливі пластові тиски;
- (d) цементування обсадних колон високоякісними тампонажними матеріалами; та
- (e) установка на обсадні колони центраторів для утворення надійного цементного кільця.

3.3 Запобігання негативного впливу на геологічне середовище в процесі експлуатації видобувних свердловин буде здійснюватися за рахунок:

- (a) експлуатації свердловин у відповідності з технологічними режимами; та
- (b) відбору вільного пластового газу та підтримання депресії на пласт на рівні, що не призводить до руйнування його скелету.

3.4 Для попередження виникнення газоводопроявлень (надалі в цьому Додатку – «ГВП») і переходу їх у відкриті фонтани передбачається:

- (a) підбір бурового розчину по типу та його параметрах у відповідності до прогнозованих геологічних умов;
- (b) попередній інструктаж та навчання членів бурової бригади діям для виявлення ГВП і недопущення їх переходу у відкрите фонтанування;
- (c) встановлення на гирлі свердловини противикидного обладнання, яке відповідає параметрам безпечного буріння свердловини; та
- (d) забезпечення бурової запасним буровим розчином в об'ємі свердловини з відповідними параметрами.

4. Заходи з недопущення та мінімізації забруднення ґрунтів

4.1 Інвестор зобов'язується після закінчення робіт зі спорудження свердловин проводити рекультивацію землі на кожному буровому майданчику. Роботи з технічної рекультивації проводити у відповідності до СОУ 73.1-41-11.00.02:2011 «Охорона довкілля. Рекультивація земель порушених під час спорудження свердловин на нафту і газ». Біологічну рекультивацію, як завершальний етап загальної рекультивації, здійснювати після технічної рекультивації, передбачаючи комплекс агротехнічних та фіто меліоративних заходів для відновлення родючості порушених земель.

4.2 Інвестор зобов'язується запобігати негативному впливу на ґрунти в процесі експлуатації родовища зокрема шляхом забезпечення такого:

- (a) герметичність системи транспорту видобутих вуглеводнів;
- (b) розробка плану з ліквідації аварійних розливів пластових флюїдів;
- (c) облаштування системи відведення талих і дощових вод за рахунок рельєфу та організації стоку;
- (d) облаштування місць тимчасового зберігання відходів;
- (e) покриття майданчиків під технологічними ємностями, де можливий розлив рідких продуктів у випадку аварії, тротуарними плитами;
- (f) улаштування обвалування навколо ємностей з бетонних блоків ФБС;
- (g) облаштування залізобетонними плитами пригирлових майданчиків та під'їздів до свердловин для обслуговування фонтанної арматури та площадки під верстат для капремонту; та
- (h) облаштування гирла експлуатаційних нафтових свердловин нафтозбірним колодязем.

6. Екологічна оцінка

Перед виконанням будь-яких зобов'язань, пов'язаних з проведенням робіт, що підпадають під перелік видів планованої діяльності та об'єктів, які можуть мати значний вплив на довкілля і підлягають оцінці впливу на довкілля відповідно до Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» на Договірній Ділянці Інвестори повинені здійснити ОВД щодо планованої діяльності.

7. Постійний моніторинг

Інвестори повинні кожен рік проводити постійний моніторинг для відстеження будь-яких істотних впливів на стан навколишнього природного середовища, які виявляються на Договірній Ділянці відповідно до цієї Угоди.

Постійний моніторинг проводиться згідно з програмою моніторингу та контролю щодо впливу на довкілля під час провадження планованої діяльності, що визначена у звіті оцінки впливу на довкілля планової діяльності видобування Вуглеводнів.

Згідно з методикою, моніторингові спостереження проводять одночасно по одній і тій же програмі на зміненій людиною території та на ділянках з непорушеною природою.

Основні положення про моніторинг викладені у таких документах:

1. Закон України «Про угоди про розподіл продукції» № 1039-XIV від 14 вересня 1999 року.

2. Закон України «Про оцінку впливу на довкілля» № 2059-VIII від 23 травня 2017 року.

8. Вуглеводні

Вуглеводнями є Газ, Сира Нафта, Конденсат, в тому числі газ природний, газ сланцевих товщ, газ центрально-басейнового типу, газ (метан) вугільних родовищ, нафта, конденсат, газ ущільнених пісковиків.»

